

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

Sveučilište u Splitu

Prirodoslovno-matematički fakultet

**Ruđera Boškovića 33,
21 000 Split**

OIB: 20858497843

Split, srpanj 2017.

Na temelju članka 21. Zakona o zaštiti od požara (NN br. 92/10), a u svezi s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN br. 116/11) i članka 43. Statuta Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu, Fakultetsko vijeće na 125. sjednici održanoj 12. srpnja 2017., donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i propisi čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprječavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava rada, te zaštita zdravlja i života ljudi, života i zdravlja trećih osoba i imovine za Prirodoslovno-matematički fakultet u Splitu (dalje u tekstu Fakultet).

Članak 2.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

1. Mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara.
2. Ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja i dužnosti odgovorne osobe za zaštitu od požara.
3. Način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad ili raspored s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto s opasnostima od požara na tom random mjestu kao i način obuke radnika, glede mjera zaštite od požara te vođenje evidencije o tome.
4. Obveze radnika zaduženih za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara.
5. Obveze rukovoditelja i drugih radnika za provedbu mjera za zaštitu od požara i odgovornosti zbog ne primjenjivanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara.
6. Dužnosti radnika u slučaju nastanka požara.
7. Prijelazne i završne odredbe.

Članak 3.

Sastavni dio ovog Pravilnika su:

- Popis i raspored vatrogasnih aparata.

Članak 4.

Pojektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, mjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara, pohranjuju se u zbirku isprava. Isprave iz stavka 1. ovog članka pohranjuju se i čuvaju kod odgovorne osobe.

Članak 5.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanje radnika i vanjskih izvođača za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama i na prostoru fakulteta kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevina i sredstava rada.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke obrazovne, propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 6.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu, radi privremenog ili povremenog obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

Radnici vanjskih izvođača koji obavljaju određene poslove u prostorijama fakulteta, dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka odgovorne osobe za zaštitu od požara.

Članak 7.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se:

- temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanje zaštite od požara,
  - ustrojstvo i način obavljanja poslova zaštite od požara,
  - broj, naziv radnog mjesta i stručna sprema odgovorna osoba za zaštitu od požara
- i unapređenje stanja zaštite od požara
- obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara,
  - obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara,
  - način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole,
  - način upoznavanja radnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenja evidencije o tome,
  - način osposobljavanja radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome,
  - službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara sa opisom zaduženja,
  - službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa (ako postoji) te drugih instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju,
  - kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije,
  - ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara,
  - mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose,
  - postupanje radnika u slučaju nastanka požara.

1. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 8.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima kao i na prostorima oko njih, i ostalim prostorima, razvrstanim u kategoriju ugroženosti, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- Projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji i rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranja i izgradnja novih
- Izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih, za transport tekućina i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara.
- Skladištenje i čuvanje zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih i drugih opasnih tvari u za to izgrađenim građevinama i prostorima.
- Pretakanje, prijevoz i prenošenje zapaljivih i eksplozivnih tvari.
- Određivanje mjesta i uvjeta za čuvanje masnih krpa, pamučnjaka i drugih zapaljivih i samozapaljivih otpadaka koji se nalaze na prostorima u proizvodnim pogonima i drugim prostorijama.
- Čuvanje i korištenje zapaljivih tekućina, tekućih plinova i drugih opasnih tvari koje se drže u proizvodnim pogonima za potrebe tehnološkog procesa za rad jedne smjene, te u drugim pomoćnim prostorijama.
- Skladištenje sirovina, poluproizvoda i gotovih proizvoda, a posebno lakozapaljivih, zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih tvari.
- Održavanje čistoće u građevinama i njihovim dijelovima, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih tvari, na za to određena mjesta.
- Određivanje posebnog načina zaštite u proizvodnim i drugim građevinama i njihovim dijelovima u kojima se koriste zapaljive tekućine ili druge zapaljive opasne tvari koje zbog isparavanja ili stvaranja eksplozivnih smjesa mogu prouzročiti požar ili eksploziju.
- Označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila.
- Postavljanje upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zavarivanju i sl.).
- Uporabu uređaja za grijanje i njihovo održavanje kao i mjere za smanjenje opasnosti.
- Opskrbljenost građevina i građevinskih dijelova i prostora hidrantima, vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje požara, a čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuju Pravilnikom o održavanju i izboru vatrogasnih aparata.

Članak 9.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći, zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite, a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju posebne mjere zaštite od požara.

2. OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 10.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na sustavu zaštite od djelovanja munje na

građevinama (gromobranskim instalacijama), te mjere zaštite od požara na instalacijama grijanja i ventilacije.

Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 11.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije, rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- Zaštita osoba koje se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima.
- Zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini.
- Sprječavanje širenja požara – lokaliziranje.
- Očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima.
- Očuvanje samog objekata i njenih dijelova.

Članak 12.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije i rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Izlazi i evakuacijski putovi

Članak 13.

Cjelokupan prostor na hodnicima i drugim evakuacijskim putevima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen.

Nagazna površina podova na izlaznim putevima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravna, niti imati naglih promjena visina.

Podne obloge i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni za podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpiti. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti izmijeniti.

Članak 14.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom tako da su vidljivi danju i noću.

Za evakuaciju u slučaju opasnosti mora se izraditi plan evakuacije za sve objekte i građevinske dijelove u vlasništvu ili koje koristi Fakultet.

U izlazima i izlaznim putovima koji se koriste za evakuaciju na zidu mora biti ovješena grafički plan evakuacije s označenim smjerom izlaska s tog mjesta u slobodan prostor.

Grafički planovi evakuacije moraju se postaviti na vidljivim mjestima u svim dijelovima građevine, na glavnim evakuacijskim putevima i izlazima iz objekta na svim etažama.

Članak 15.

Putevi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode nezavisno na ulicu ili otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50 metara u prizemnim i 30 metara u katnim objektima.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se moraju otvarati u smjeru evakuacije. Ta vrata moraju biti zaokretna i izvedena od negorivog materijala. Rukohvati i ograde na stepeništu trebaju biti stabilno pričvršćeni na konstrukciju građevine.

Otvori u zidovima

Članak 16.

Sva vrata u građevinama moraju se lako otvarati i zatvarati. Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaska (evakuacije), a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti. Sva vrata u skladištima zapaljivih tvari i materijala trebaju biti od negorivog materijala. Ako su vrata ostakljena staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno. Okomito klizajuća ili rolo vrata ne mogu se koristiti na evakuacijskim putovima, a ne preporučuju se ni za zaštitu ostalih otvora koji se mogu koristiti kao izlazi, jer se u požaru deformiraju i ne mogu se lako otvoriti.

Članak 17.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako otvarati i zatvarati s poda. Prozorska stakla ne smiju biti napukla ili razbijena. Prozori kao nadsvjetla mogu se postavljati u pregradnim zidovima samo unutar požarnog sektora. Prozori od tankog stakla (debljine 3 mm) koji se u fasadnim zidovima nekih građevina koriste kao otvori za odvođenje dima i topline u slučaju požara, moraju biti izvedeni na takav način da se onemogućí širenje požara okomito po fasadi.

Članak 18.

Stubišta, okna dizala i energetski kanali moraju biti odijeljeni požarnim zidovima od ostalih prostora. Otvori za prolaz transportnih traka ili sličnih uređaja trebaju imati uređaje za automatsko isključivanje iz pogona i protupožarnu zaklopku za spriječavanje širenja požara ili vodenu zavjesu. Otvori koji služe za provođenje instalacija trebaju na mjestima prolaza iz prostora u drugi prostor biti brtvljeni sa atestiranim negorivim materijalima, a ventilacijski i klimatizacijski kanali štíćeni protupožarnim zaklopkama, kao i otvori s vanjske strane objekata trebaju biti protupožarno brtvljeni horizontalno i vertikalno (toplovodne cijevi, energetski kablovi i slično).

Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 19.

Zidovi ne smiju biti oštećeni (pukotine) i trebaju imati negorive obloge bez obzira da li su nosivi ili pregradni. Zaštitne obloge zidova trebaju cijelom površinom prekrivati zid, ne smiju imati oštećenja, pukotine i odvajati se od zida. Ako je obloga u obliku ploča treba kontrolirati ispravnost pričvršćenja na zid. Potrebno je kontrolirati negorivost obloga i ne smije se obavljati zamjena negorivih obloga s gorivim. Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na

tehničku dokumentaciju od Inspekcije zaštite od požara kad se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevinska dozvola. Za ostale slučajeve suglasnost zatražiti od odgovorne osobe za zaštitu od požara na Fakultetu. Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanje) treba popraviti. Popravlja se s materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji. U protupožarnim zidovima ne smiju se ostavljati nezaštićeni naknadno probijeni otvori. Ako se kroz njih provodi instalacija i sl. treba otvor zatvoriti vatrootpornim materijalom. U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati izvori topline. U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 20.

Zaštitni premazi trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati. Pregled zidova i stupova mora se obavljati jedanput u godini, požarni zidovi svakih 6 mjeseci, a mjesta prolaza instalacija svaka 3 mjeseca.

Članak 21.

Sve stropove, odnosno međukatne konstrukcije, korisnik pod čijim su nadzorom treba obavljati redovan pregled i kontrolu te uočene nedostatke odmah sanirati. Na stropove evakuacijskih puteva ne smiju se radi dekoracije stavljati gorive obloge ili izrađivati spuštene stropovi s gorivim oblogama.

Članak 22.

Svi podovi, bez obzira na kakvu međukatnu konstrukciju su postavljeni, ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu, radi izvođenja bilo kakvih radova mora se dovesti u prijašnje stanje.

Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom. U prostorijama gdje se mogu razliti zapaljive tekućine ne smiju se postavljati pokrivači od gorivog materijala, a pod mora biti nepropustan. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom. Pregled podova treba obavljati jedanput godišnje, a pregled pokrivača i eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

Pokrovi i krovišta

Članak 23.

Pri izgradnji krovišta treba se pridržavati slijedećeg:

- Izbjegavati skladišta s tavanskim prostorom, a također i sve krovne konstrukcije sa šupljinama.
- Krovišta u pravilu trebaju biti puna, izvedena od negorivog materijala.
- Gorivi materijal može se upotrebljavati samo u minimalnim količinama koliko je potrebno za hidroizolaciju (ne toplinsku).
- Krovište treba pratiti požarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi. Radi toga treba izvesti na granici požarnih sektora produžetke požarnih zidova iznad krovišta najmanje 30 cm, ili s obje strane granice sektora izvesti potpuno negoriv dio krovišta 2x160 cm.

- Konstrukcija krovišta treba imati optimalnu otpornost protiv požara, a najmanje 30 minuta, što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima.

Članak 24.

Krovni pokrivač ne smije imati mehaničkih oštećenja.

Ako je krovište izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

U prostoru tavana ne smiju se ostavljati niti držati nikakvi gorivi građevinski materijali niti predmeti koji mogu prouzročiti požar.

Pristup na krovišta na kojima ne postoje ugrađene ljestve ili stepeništa, potrebno je osigurati pristup za postavljanje pomičnih ljestava.

Dimnjaci

Članak 25.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog i negorivog materijala, s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru i bez mogućnosti propuštanja dima.

Vratašca se stavljaju u pravilu u podrumu i na tavanu. Ne smiju biti u skladišnim prostorijama, spremištima, garažama, prostoru za smještaj ili preradu lakozapaljivih tvari.

Pristup do vratašca mora biti uvijek slobodan.

Zidovi zidanih dimnjaka u tavanskim prostorijama ili potkrovlju i iznad njega moraju biti bez oštećenja (pukotina).

Pregled tavanskih prostora, te dimnjaka treba obavljati prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja.

Ostale građevinske konstrukcije

Članak 26.

Skladišni prostori, prostori za uredsko poslovanje trebaju biti podijeljeni na požarne sektore. Ovisno o veličini skladišta i uredskog prostora te požarnom opterećenju treba utvrditi požarne sektore i odgovarajuću otpornost protiv požara protupožarnih zidova na granici požarnih sektora.

Istake ili dogradnje nižih dijelova građevina trebaju biti takve širine da ne sprječavaju pristup vatrogasne tehnike do otvora na višim dijelovima građevine.

Prometnice i prilazi

Članak 27.

U cilju sprječavanja širenja i prenošenja požara s jedne građevine na drugu, te radi osiguranja mogućnosti intervencije u slučaju požara mora se osigurati slobodan prostor oko njih. Na tom prostoru ne smiju se skladištiti, privremeno odlagati različiti predmeti ili uređaji, parkirati i sl.

Pristupne ceste i požarni putovi na Fakultetu moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako:

- da se redovito čiste,
- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi dok nije osiguran drugi pristup

do građevina (zaobilaznica, premoštenje preko prekopa i sl.),

- da nisu zakrčeni vozilima,
- da su opskrbljene odgovarajućom signalizacijom i znakovima,

Potrebno je osigurati na slobodnom prostoru oko građevina pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantima.

Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 28.

U prostorijama srednje naponskih i nisko naponskih razvoda električne energije kao i u glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 29.

Osim u prostorijama u kojima je zbog tehnologije rada potrebno neprekidno napajanje el. energijom, sve druge prostorije moraju imati mogućnost isključenja energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.).

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene električne sklopke. Sklopke treba postaviti izvan zone opasnosti od požara i eksplozije.

Članak 30.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijati.

Kraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripadaju osigurači i sklopke.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

Članak 31.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi od ormara moraju se nalaziti na za to određenom mjestu.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju električne energije ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu, vatrogasne crpke i sl.

Članak 32.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama te moraju odgovarati zahtjevima njihove namjene.

U pojedinim prostorijama moraju se u ormare postavljati sklopke koje isključuju cjelokupnu instalaciju osim općeg i sigurnosnog osvjetljenja.

Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaji, uključeno – isključeno, time da taj položaj označava i signalna žaruljica.

Članak 33.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara. Ispitivanja električnih instalacija i uređaja, razvodnih ormara (otpor izolacije, otpor uzemljenja) obavlja se prije postavljanja uređaja u uporabu, nakon svakog premještanja uređaja, te u redovitim periodičnim razmacima sukladno važećim normama i propisima za određene elektroinstalacije.

Članak 34.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

U svim prostorijama sa zapaljivim i lakozapaljivim krutim tvarima mora se izvesti vodonepropusna elektro – instalacija.

Članak 35.

Električne instalacije, moraju se u utvrđenim rokovima pregledati i ispitati od strane ovlaštenih pravnih osoba, te o svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja, ispitivač je dužan sastaviti zapisnik, iz kojeg je vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda uočeni i što sve treba učiniti da se ti nedostaci otklone glede zaštite od požara.

Mjere zaštite od požara na sustavu zaštite od djelovanja munje na građevinama

Članak 36.

Na svim građevinama na kojima se obavlja djelatnost ili borave ljudi moraju biti postavljene instalacije za zaštitu od djelovanja munje sukladno tehničkim propisima. Gromobranska instalacija mora biti izvedena, postavljena i održavana tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja. O gromobranskim instalacijama svih građevina mora postojati tehnička dokumentacija i mora se voditi revizijski knjiga gromobranskih instalacija.

Članak 37.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom upotrebe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka
- nakon svakog udara munje u građevinu ili instalaciju
- u redovitim periodičkim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela u skladu s Tehničkim propisima za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama.

O svakom pregledu mora se sastaviti zapisnik u koji se unose sve vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem i iz njega se mora vidjeti da li je instalacija ispravna i koji su popravci na njoj eventualno potrebni.

Mjere zaštite od statičkog elektriciteta

Članak 38.

Mjere zaštite od statičkog elektriciteta potrebno je provesti kod pretakanja zapaljivih tekućina i plinova i to:

- odstranjivanjem izvora elektrostatskog naboja,
- uzemljivanjem i međusobnim povezivanjem svih vodljivih dijelova sustava pogona,
- povećanjem vodljivosti materijala,
- povećanjem vodljivosti okolnog medija.

Prije puštanja u rad odnosno pretakanja treba provjeriti, a kasnije održavati uzemljenje sustava tako da svaka točka pogona ima projektiranu vodljivost prema zemlji.

Cijevi za utakanje u spremnike moraju dosezati do blizu dna tako da ne ostanu iznad površine tekućine.

Treba premostiti prirubničke spojeve na metalnim cjevovodima, ako kvalitetna galvanska veza nije izvedena samim prirubničkim spojem.

Prijenosne posude i bačve sa zapaljivim i loše vodljivim tekućinama moraju se galvanski povezati i uzemljiti na mjestu punjenja ili pražnjenja, zajedno s posudama koje se pune ili prazne.

Članak 39.

U prostorijama gdje se pretaču lakohlapljive tekućine i plinovi potrebno je nositi odjeću i obuću od provodljivog materijala (kože, vodljive gume i dr.), a čiji otpor ne smije biti veći od 10 MΩ (megaoma).

Osim navedenog u prostorijama iz stavka 1. ovog članka primjena izolacijskih podova nije dopuštena, a ako su postavljeni, treba postaviti podne obloge koje provode statički elektricitet (antistatički podovi).

Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama ventilacije i grijanja

Članak 40.

Svi uređaji i instalacije ventilacije i zagrijavanja moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara.

Način zagrijavanja, vrsta grijaćih tijela i njihov smještaj moraju odgovarati namjeni prostorije.

U prostorijama građevine i njenim pojedinim građevinskim dijelovima ne smiju se upotrebljavati električne grijalice s otvorenim grijaćima, električni radijatori i drugi slični aparati i grijaća tijela, osim u za to posebno opremljenim prostorijama, te uz prethodno pribavljen pristanak odgovorne osobe za zaštitu od požara.

Zagrijavanje poslovnih i drugih pomoćnih prostorija treba provoditi radijatorima centralnog grijanja ili priznatim uređajima i aparatima za zagrijavanje prostorija.

Na zidovima kroz koje prolaze ventilacijski ili klimatizacijski kanali moraju se ugraditi protupožarne zaklopke odgovarajuće vatrootpornosti.

Protupožarne zaklopke koje su ugrađene u ventilacijske sustave moraju se uredno održavati, sukladno Pravilniku o tehničkim normativima za ventilacijske ili klimatizacijske sustave, a najmanje jedanput godišnje ispitivati na funkcionalnost, u sklopu ispitivanja stabilnih uređaja za dojavu i gašenje požara.

3. OSTALE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Općenito

Članak 41.

Svaki rad s otvorenim plamenom (plinski plamenici propan-butan, let lampe, aparati za

zavarivanje, brušenje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u objektima ili drugim prostorima tek nakon zatražene i odobrene dozvole kod osobe zadužene za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara, koji će izvršiti uvid u tehnologiju rada i ako je potrebno dati upute o načinu zaštite od požara i izdati pismenu dozvolu za rad. Zabranjeno je pretakanje goriva u skladištu ili drugim zatvorenim prostorima, kao i rad automobilskih motora dok su u blizini zapaljivih tvari.

Članak 42.

Zapaljive tekućine i ukapljeni naftni plin ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizacijsku mrežu. Zabranjeno je prati strojeve i uređaje zapaljivim tekućinama dok su u radu. Motorni benzin, a naročito etilizirani benzini ne smiju se upotrebljavati za odmašćivanje, pranje i čišćenje predmeta.

Članak 43.

U određenim dijelovima građevina u kojima se drže ili koriste zapaljive i eksplozivne tekućine i plinovi, drugi lako zapaljivi materijali ili se stvaraju eksplozivne smjese zabranjeno je pušenje, upotreba otvorenog plamena, alata koji iskri, te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljivosti. Smještaj i čuvanje navedenih tvari može se obavljati samo u posebnim građevinama ili posebnim skladišnim prostorima građevina koje su izgrađene za tu svrhu, a prema propisima o smještaju i čuvanju tih tvari. U prostorijama u kojima se pri radu rabe spomenute tvari, iste se mogu držati u propisanim posudama i u količini potrebnoj za rad jedne smjene.

II. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 44.

U objektu Fakulteta osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara u suradnji s dekanom dužan je provoditi i odgovoran je za sve propisane mjere zaštite od požara. U sklopu unapređivanja zaštite od požara objekata i imovine usko surađuje, savjetuje i konzultira dekan u svezi potrebnih provedaba mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskih akata, pravilnicima i prihvaćenih pravila tehničke prakse.

Članak 45.

Na Fakultetu odgovorna osoba za zaštitu od požara pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara, neposredno priopćava rezultate voditelju tehničke službe i dekanu gdje je nadzor obavljen. Odgovorna osoba za zaštitu od požara surađuje s drugim poduzećima, znanstvenim institucijama, vatrogasnim postrojbama i nadležnim inspekcijama zaštite od požara, radi unapređivanja zaštite od požara na Fakultetu.

Članak 46.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara obavlja slijedeće poslove:

- prilikom izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih objekata, te nabavke opreme i sredstava za zaštitu od požara surađuje s osobama koje projektiraju, izvode i nadziru

- radove, te o tome obavijestava dekana,
- obavlja kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata, te uputa za siguran rad kojima se sprečava nastanak požara,
  - obavlja kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova, te izdavanja potrebnih dozvola za rad s mogućim izvorima požara,
  - obavlja kontrolu obavljenih rekonstrukcija ili adaptacija u objektima glede provođenja mjera zaštite od požara,
  - daje odobrenje za vrstu opreme i sredstva za dojavu i gašenje požara
  - prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara, te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih,
  - sudjeluje u izradi općih akata, uputa za rad sa sredstvima koja mogu prouzročiti požar i drugih akata iz područja zaštite od požara,
  - sudjeluje u izradi i provođenju programa osposobljavanja za gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom za sve radnike, te vodi evidenciju o tome,
    - vodi brigu o servisiranju, održavanju i funkcionalnom ispitivanju uređaja, opreme i sredstva za dojavu i gašenje požara te vodi evidenciju o njima,
    - za postavljanje, premještanje, demontiranje bilo kojeg javljača požara potrebna je suglasnost odgovorne osobe za zaštitu od požara, a svaka izmjena i promjena u sustavu javljača požara mora biti instalirana na postojeću vatrodjavnu centralu uz prethodno tehničko rješenje.

Članak 47.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih Zakonom, podzakonskim aktima i ovim Pravilnikom odgovorna osoba za zaštitu od požara ima pravo:

- Upozoriti i zabraniti rad svakom radniku ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost radnika i imovine (unos otvorenu vatru u požarno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje ili lemljenje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti itd.), te o tome odmah obavijestiti dekana
- Utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti voditelju tehničke službe, te o tome odmah obavijestiti dekana
- Zabraniti rad ako prijeti neposredna opasnost od izbijanja požara, te o tome odmah obavijestiti dekana
- Zabraniti rad ako nisu provedene propisane mjere zaštite od požara, te o tome odmah obavijestiti dekana
- Udaljiti sa radnog mjesta radnika koji ne provodi propisane mjere zaštite od požara, te o tome odmah obavijestiti dekana.

Članak 48.

Svaki radnik u smjeni dužan je što hitnije prijaviti odgovornoj osobi zaštite od požara svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije preko telefona ili na neki drugi za to predviđen način.

III. BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STUČNA SPREMA ODGOVORNIH OSOBA ZA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 49.

Fakultet ima stručnu osobu zaduženu za obavljanje poslova zaštite od požara imenovanu ugovorom o poslovnoj suradnji.

IV. OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Obveze odgovorne osobe za zaštitu od požara

Članak 50.

Osoba odgovorna za zaštitu od požara dužna je da prije početka i za vrijeme obavljanja radnih zadataka provodi mjere zaštite od požara i eksplozije.

Članak 51.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara obavlja kontrolu i nadzor glede primjene propisanih i naređenih mjera

zaštite od požara na radnim mjestima u prostorima građevine za koje je zadužen. O uočenim nedostacima sastavlja zapisnik s prijedlogom i rokovima za njihovo otklanjanje.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara vodi brigu o potrebi postavljanja odgovarajuće opreme i sredstava za

gašenje požara na pojedinim radnim mjestima ovisno o požarnoj opasnosti, kao i o njihovoj ispravnosti, redovitosti njihova pregleda i ispitivanja u propisanim vremenskim rokovima.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara je odgovorna za nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje

požara. Odgovorna osoba za zaštitu od požara je odgovorna da su svi evakuacijski putevi i izlazi uvijek

prohodni i nezakrčeni, a vrata na prolazima i izlazima za evakuaciju uvijek otključana ili da je na drugi odgovarajući tehnički način omogućeno brzo i sigurno otključavanje istih.

Članak 52.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara je obvezna upoznati svakog radnika prije rasporeda na samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka s opasnostima od požara i eksplozija te mjerama zaštite na tom radnom ili tehnološkom procesu.

Svakog radnika nakon premještanja s jednog na drugo radno mjesto, te nakon izmjene tehnološkog procesa i radnog postupka, odgovorna osoba za zaštitu od požara je obvezna upoznati s opasnostima od

požara i eksplozija i provođenjem odgovarajućih mjera zaštite.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara je odgovorna da na radnim mjestima gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara rade radnici koji su stručno osposobljeni za takve poslove koji su osposobljeni iz područja zaštite od požara (zavarivanje, gdje se upotrebljuje plin i slično).

Obveze Dekana

Članak 53.

Dekan je dužan provoditi sve propisane mjere zaštite od požara na svim radnim mjestima, objektima i prostorima koji su pod njihovom nadležnošću, te voditi brigu da oprema i sredstva za dojavu i gašenje požara bude na svom mjestu te pristup do nje moguć i nesmetan.

Dužnosti dekana su:

- Suradivati i konzultirati po svim pitanjima zaštite od požara odgovornu osobu za zaštitu od požara.
- Kontrolirati sve radove koje izvode vanjski izvođači, na objektima ili prostorima gdje prilikom izvođenja radova prijeti neposredna opasnost od požara, te u suradnji sa odgovornom osobom za zaštitu od požara izdati pismeno odobrenje i upute za rad.
  - Omogućiti nesmetano obavljanje te po potrebi osigurati tehničku pomoć vanjskim izvođačima, za vrijeme servisiranja, ispitivanja te održavanja opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara u objektima i prostorima pod njihovim nadzorom.
  - Servisirati i održavati vatrogasnu opremu i sredstva za dojavu i gašenje požara koja se nalaze u objektima pod njihovim nadzorom, (aparati za gašenje požara, hidrantska mreža, stabilni sustavi za dojavu požara, stabilni sustav za hlađenje spremnika plina, protupožarne zaklopke, gromobranska instalacija, elektro instalacije), uz prethodni dogovor s odgovornom osobom za zaštitu od požara udaljiti svakog radnika s radnog mjesta, koji prilikom obavljanja poslova ne primjenjuje propisane mjere zaštite od požara.
  - Prekinuti rad na radnom mjestu i u radnoj okolini ako se utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara.
  - Sudjelovati u organiziranju osposobljavanja radnika za gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom.
  - U suradnji s radnikom zaduženim za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara upoznati svakog radnika prije rasporeda ili premještanja s jednog na drugo radno mjesto s opasnostima od požara, te mjerama zaštite na tom novom radnom mjestu, te osigurati da svaki radnik kojem njemu organizacijski pripada bude stručno osposobljen iz zaštite od požara.
  - Odmah izvijestiti osobu odgovornu za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara o svakoj mogućoj opasnosti za nastanak ili širenje požara.
  - Poduzeti sve propisane mjere u slučaju dojava ili nastanka požara.
  - U knjigu dežurnog ili dnevno smjenskih izvještaja upisati sva zapažanja vezano za uočene ili nastale probleme u svezi zaštite od požara za vrijeme svog rada, te o tome obavijestiti odgovornu osobu za zaštitu od požara.

Članak 54.

Odgovorne osobe iz prethodnog članka obavljaju kontrolu i nadzor primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima i u prostorima građevina. O uočenim nedostacima sastavljaju zapisnik s prijedlogom i rokovima za njihov otklanjanje.

Dekan vodi brigu o potrebi postavljanja odgovarajuće opreme i sredstva za gašenje požara na pojedinim radnim mjestima ovisno o tehnološkom postupku, kao i o njihovoj ispravnosti, redovitosti njihova pregleda i ispitivanja u propisanim vremenskim rokovima.

Za nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara odgovoran je dekan.

Članak 55.

Dekan je dužan upoznati svakog radnika prije rasporeda na samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka s opasnostima od požara i eksplozija te mjerama zaštite na tom radnom mjestu. Dekan je odgovoran da na radnim mjestima gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara rade radnici koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su osposobljeni iz područja zaštite od požara.

Članak 56.

Posebne dužnosti dekana su:

- Udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara.
- Nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih prostora, provjeriti da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara.
- Prekinuti rad na radnom mjestu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara.
- U slučaju neizravne opasnosti za nastanak požara s odgovornom osobom dogovoriti otklanjanje opasnosti odnosno nedostataka, ili ako se to može, dogovoriti će se o privremenom prekidu rada dok te opasnosti postoje.
- Izvijestiti odgovornu osobu za zaštitu od požara o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara.
- U slučaju neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara pokreće stegovni postupak za utvrđivanje povrede radne dužnosti protiv radnika koji tu obvezu ne uzvršava na svom radnom mjestu ili radnoj prostoriji.

Članak 57.

Odgovorne osobe čine lakšu povredu radne obveze iz zaštite od požara i eksplozija u slučajevima ne izvršavanja obveza koje su propisane za sve radnike i kada ne obavljaju svoje posebne poslove iz područja zaštite od požara, pa zbog toga može nastati ili je nastala manja materijalna šteta na imovini.

Odgovorne osobe čine težu povredu obveza iz zaštite od požara i eksplozije u slučajevima neizvršavanja obveza iz zaštite od požara koje su propisane za sve radnike i kada ne obavljaju svoje posebne poslove iz zaštite od požara, pa je zbog toga nastupila veća materijalna šteta za imovinu i lakše ili teže tjelesne ozljede radnika.

Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 58.

Dužnosti radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozije su:

- Svaki radnik koji prvi primjeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili primjeti požar dužan je odmah otkloniti opasnost odnosno ugasiti požar, bez opasnosti za sebe ili druge osobe.
- Poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru.
- Upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu.
- Prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se sa propisanim i drugim mjerama

zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu.

- Tijekom rada i nakon završetka radnog vremena stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost sredstva rada, instalacija i drugih sredstava u bližoj i široj radnoj okolini, te svaki kvar ili neispravnost koji bi mogao biti izvor nastanka požara prijaviti osobi odgovornoj za poslovne zaštite od požara i dekanu.
- Pri obavljanju poslova i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otpadne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama,
- Pridržavati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru.
- Brinuti se da pristup vatrogasnoj opremi bude slobodan i moguć, kako bi se mogla nesmetano koristiti, te istu čuvati i pažljivo se odnositi prema njoj.
- Odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije, ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije.
- Suradivati i konzultirati radnika zaduženog za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara po svim pitanjima zaštite od požara.
- Upozoriti i obavijestiti nadležnog voditelja, svakog radnika koji prilikom obavljanja redovnih poslova ne primjenjuje propisane mjere zaštite od požara.
- Prekinuti rad na radnom mjestu ili u radnoj okolini ako se utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara.

Članak 59.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- nesudjelovanje u gašenju požara i sprječavanju širenje požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara,
- nemarno ili nesavjesno obavljanje obveza u vezi sa zaštitom od požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija ili je nastala manja materijalna šteta,
- neprijavljivanje odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije,
- nemarno ili nesavjesno ponašanje prema opremi i sredstvima za gašenje požara,
- odbijanje rada duže od radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva, raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara ili eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 60.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozije su:

- nesudjelovati u gašenju požara i sprječavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika i posljedice za imovinu,
- nemarno i nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakše posljedice po radnika ili imovinu,
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili posljedica za imovinu,
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koje su donijeli ili naložili voditelj ili odgovorna osoba za zaštitu od požara, a zbog

čega je došlo do požara ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika ili posljedica za imovinu,

- neprijaviti odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojavu koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili posljedice za imovinu,
- ne držati se propisa i pravila zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili posljedice za imovinu,
- odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili posljedica za imovinu.

Članak 61.

Osobito teške povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne prisustvovati teoretskoj i praktičnoj obuci iz zaštite od požara i gašenje požara, te spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom te vježbama evakuacije i spašavanja,
- ne sudjelovati u gašenju požara i sprječavanju nastanka širenja požara ako su njime nastale veće materijalne štete, odnosno ako su uzrokovane lakše ili teže posljedice po zdravlje i život radnika i/ili imovinu,
- raditi na mjestima s povećanim opasnostima od požara s otvorenim plamenom, iskrećim alatom i sl. bez pisane dozvole za rad izdane od strane osobe zadužene za poslove zaštite od požara,
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakše ili teže posljedice po radnika i/ili imovinu, raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša ili teža posljedica za život ili zdravlje radnika i/ili imovinu,
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i napatke iz zaštite od požara koje su donijeli i naložili voditelj ili odgovorna osoba za zaštitu od požara, a zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s lakšim ili težim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- ne prijaviti osobi zaduženoj za obavljanje poslova zaštite od požara situaciju koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša ili teža posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- ne držati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara, ako je time učinjena štetna posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- odbiti rad duže od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gađenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara, ako je time nastala štetna posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- oštećuje, zaklanja ili uklanja znakove sigurnosti,
- puši na mjestima gdje postoji povećana opasnost od nastanka požara i eksplozije (kotlovnica, skladišta, plinska stanica, druga mjesta gdje se stalno ili povremeno radi s većom količinom zapaljivog materijala i sl.).

V. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I

ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 62.

Za neprovođenje propisanih zakonskih i podzakonskih akata, naređenih, te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara na nivou Fakulteta odgovoran je Dekan. Dekan i odgovorna osoba za zaštitu od požara odgovorni su za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima u objektima i prostorima, a na kojima nisu poduzete zakonom i podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Članak 63.

Odgovorne osobe iz prethodnog članka obavljaju kontrolu i nadzor primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima i u prostorima građevina. O uočenim nedostacima sastavljaju zapisnik s prijedlogom i rokovima za njihovo otklanjanje.

Članak 64.

Dekan je dužan:

- osigurati provedbu mjera propisanim Zakonom o zaštiti od požara, propisima donesenim na temelju Zakona o zaštiti od požara te drugim propisima, planovima, aktima i odlukama iz zaštite od požara te ovim Pravilnikom,
- poduzimati mjere za smanjivanje opasnosti od nastanka i širenja požara, kao i mjera za unapređivanje stanja zaštite od požara na svom vlasništvu uzimajući u obzir ugroženost i stanje zaštite od požara,
- posjedovati uređaje, opremu, alat i sredstva za dojavu, gašenje i sprečavanje širenja požara,
- za neosiguravanje financijskih sredstava za provođenje Zakonom i podzakonskim aktima, te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara.

VI. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

Članak 65.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru u vlasništvu ili na korištenju Tvrtke te na svim radnim mjestima.

U cilju unapređenja zaštite od požara u tvrtci odgovorna osoba za zaštitu od požara savjetuje direktora tvrtke i njegove pomoćnike, glede potrebitih financijskih ulaganja radi provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenih pravilima tehničke prakse u cilju povećanja sigurnosti imovine Fakulteta.

Članak 66.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija neposredno priopćava rezultate direktoru tvrtke i unosi ih u redovna mjesečna izvješća.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara surađuje s drugim poduzećima, znanstvenim institucijama, profesionalnom vatrogasnom postrojbom MUP-a i nadležnom inspekcijom zaštite od

požara radi smanjenja opasnosti od požara na Fakultetu.

Članak 67.

Kada odgovorna osoba za zaštitu od požara utvrdi da pojedini objekt ne zadovoljava sigurnosne uvjete za daljnji rad, dužna je o tome napismeno izvijestiti dekana.

Članak 68.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara obavlja slijedeće poslove:

- kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara na projektu za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa, te nabavku opreme i sredstava za rad,
- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata, te uputa za siguran rad (zaštita od požara),
- kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova, te izdavanje potrebnih dozvola za kretanje i rad s otvorenim plamenom u ugroženim prostorima,
- kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti radnika u rukovanju sredstvima za siguran rad i sredstvima za gašenje požara,
- kontrolu izvršenih rekonstrukcija na Fakultetu glede provođenja mjera zaštite od požara,
- daje odobrenje za vrstu opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole glede zaštite od požara, a koje ovise o specifičnosti tehnologije obavljanja djelatnosti pravne osobe,
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih,
- izrađuje opći akt, upute za rad na siguran način, projekte i druge akte iz područja zaštite od požara,
- izrađuje program osposobljavanja i obuke radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara, organizira i izvodi osposobljavanje i obuku, te vodi evidenciju o tome,
- vodi brigu o servisiranju i ispitivanju uređaja i sredstava za dojavu i gašenje požara.

Članak 69.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i nalogima, odgovorna osoba za zaštitu od požara ima pravo:

- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unos otvorenu vatru u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.), te o tome izvijestiti neposrednog rukovoditelja,
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili životi i zdravlje ljudi,
- zabraniti ulazak vozila u krug Fakulteta koja ne ispunjavaju propisane uvjete,
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputi na dodatnu obuku.

VII. NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA, ODNOSNO PRIJE OBAVLJANJA ODREĐENIH POSLOVA I RADNJI OD STRANE DRUGIH OSOBA, TE VOĐENJA EVIDENCIJE

Članak 70.

Svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, stručnjak zaštite od požara dužan je upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

Nakon završenog upoznavanja radnika, izdaje mu se pisani naputak o opasnostima i mjerama zaštite od požara kojih se mora držati tijekom rada.

Nakon upoznavanja i predaje pisanih naputaka, radnik potpisuje izjavu da je upoznat s opasnostima i mjerama koje mora poduzimati na tom radnom mjestu da ne nastanu požar i/ili eksplozija.

U slučaju kada se radnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto na kojemu su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, o neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu dužan ga je upoznati, stručnjak zaštite od požara te ponoviti postupak sukladno stavku 2. i 3. ovog članka.

VIII. NAČIN OSPOSABLJAVANJA RADNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POČETNIH POŽARA, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

Članak 71.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugrožene požarom ("Narodne novine" broj: 61/94.).

Osposobljavanje radnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Članak 72.

Radnicima koji uspješno polože program osposobljavanja izdaje se Uvjerenje.

Uvjerenja o osposobljenosti čuvaju se u uredu odgovorne osobe za zaštitu od požara u dosjeima radnika.

Članak 73.

O radnicima koji sudjeluju u procesu osposobljavanja iz zaštite od požara vodi se evidencija. Evidencije iz prethodnog stavka vodi odgovorna osoba za zaštitu od požara u suradnji s dekanom.

IX. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA SA OPISOM ZADUŽENJA

Članak 74.

Svu opremu za gašenje i dojavu požara Fakultet je dužana držati u ispravnom stanju.

Članak 75.

Dužnost osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara je da vodi skrb o redovitoj kontroli i ispravnosti opreme te da vodi potrebnu evidenciju.

Članak 76.

U tvrtci je postavljena i izvedena slijedeća vatrogasna oprema:

1. Na lokaciji: Ruđera Boškovića 33, Split – vatrogasni aparati, vatrodojava, hidrantska mreža, protupožarna tipkala, sprinkler.

Vatrogasni aparati

Članak 77.

Održavanje ručnih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled, periodički pregled i kontrolno ispitivanje od strane ovlaštenih pravnih osoba, a sukladno Pravilniku o vatrogasnim aparatima.

Navedeni poslovi provode se prema planu i programu koji mora biti usklađen s Pravilnikom o održavanju i izboru vatrogasnih aparata (NN br. 35/94.).

Periodični pregled vatrogasnih aparata obavljaju serviseri kojima je Ministarstvo unutarnjih poslova izdalo ovlaštenje za obavljanje periodičnih pregleda vatrogasnih aparata.

Periodični pregled vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jednom godišnje.

S ovlaštenom pravnom osobom – serviserom za periodični servis vatrogasnih aparata obavezno se sklapa ugovor ili izdaje narudžbenica.

Članak 78.

Redovni pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja odgovorna osoba za zaštitu od požara i to:

- najmanje jednom mjesečno u građevinama u kojima se aparati nalaze na otvorenom prostoru,
- najmanje jednom svaka tri mjeseca u prostorijama u kojima nema korozivne atmosfere,

Redovnim pregledom utvrđuje se:

- označenost, uočljivost i dostupnost vatrogasnog aparata,
- opće stanje vatrogasnog aparata,
- kompletnost vatrogasnog aparata,
- stanje plombe zatvarača odnosno ventila vatrogasnog aparata,
- i druge radnje propisane u uputi proizvođača.

Članak 79.

U slučaju uočenih nedostataka ili neispravnosti vatrogasnih aparata, osobe koje obavljaju redovni pregled obvezne su odmah isti zamijeniti sa ispravnim servisiranim, te nedostatak ukloniti putem stručne osobe ovlaštenog servisa.

Članak 80.

O obavljenom redovnom pregledu vatrogasnih aparata vodi se evidencija na obrascu Priloga 1., koji je sastavni dio ovog Pravilnika, te se kopija obrasca svaka tri mjeseca dostavlja odgovornoj osobi za zaštitu od požara, koji vodi evidenciju o istom.

Članak 81.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara odgovorna je da vatrogasni aparati budu servisirani i označeni odgovarajućim naljepnicama na način kako je to predviđeno Pravilnikom o vatrogasnim aparatima.

Članak 82.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja se:

- Najmanje jednom u šest mjeseci na građevinama u kojima se aparati nalaze na otvorenom prostoru
- Najmanje jednom u godini, vatrogasne aparate koji se nalaze u objektima u kojima nema korozivne atmosfere.

Članak 83.

Periodični pregled i kontrolno ispitivanje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja ovlaštena tvrtka koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje periodičkih pregleda vatrogasnih aparata, sukladno članku 8., 9. i 13. Pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata ("Narodne novine" br. 35/94).

Članak 84.

O izvršenim periodičnim pregledima vatrogasnih aparata vodi se evidencija. Evidenciju vodi odgovorna osoba za zaštitu od požara.

Članak 85.

Kontrolno ispitivanje svih ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, osim aparata sa CO₂, koji su stariji od 15 (petnaest) godina obavlja se u rokovima od dvije godine. O izvršenom kontrolnom ispitivanju ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata iz stavka 1. ovog članka vodi se upisnik u koji se unosi datum ispitivanja, utvrđeno stanje i tko je ispitivanje obavio.

X. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

Motrenje

Članak 86.

U prostorima Fakulteta motrenje u slučaju požara obavljaju radnici u sklopu svojih radnih zadataka u svom djelokrugu rada.

Javljanje

Članak 87.

Svaki radnik koji primjeti da je buknuo požar na objektu ili u neposrednoj blizini ili primjeti takvo stanje koje bi moglo izazvati požar, dužan je bez odgode i bez obzira na veličinu požara odmah telefonom ili na bilo koji drugi način o tome obavijestiti profesionalnu vatrogasnu postrojbu na broj telefona **193** ili Državnu upravu za zaštitu i spašavanje na broj telefona **112**.

Članak 88.

Prilikom dojave požara telefonom moraju se dati slijedeći minimalni podaci:

- ime i prezime dojavljivača,
- mjesto nastanka požara i najbliži pristup vatrogasnim vozilima,
- priroda događaja ili veličina požara,
- koje su mjere poduzete u svezi gašenja,
- da li ima ugroženih ili ozlijeđenih osoba u prostoru ugroženom požarom.

Uzbunjivanje

Članak 89.

Uzbunjivanje obavlja dežurna osoba električnom zvučnom sirenom ili na drugi odgovarajući način.

Članak 90.

Radnici i svi koji se zateku u prostoriji u kojoj je planuo požar dužni su bez panike napustiti prostoriju. Napuštanje prostorije mora biti u roku označenom na ploči upozorenja i ne smije biti duže od 30 sekundi.

Članak 91.

Prostoriju iz prethodnog članka zadnji napušta dekan odnosno osoba koja zamjenjuje dekana. Osoba koja zadnja napušta prostoriju dužna je zatvoriti sve otvore uključujući prozore i vrata te prekinuti ventilacijski sustav na glavnoj sklopki razvodnog ormara i isključiti električnu struju.

XI. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 92.

Svaki radnik koji prvi primjeti neposrednu opasnost za nastanak požara ili prvi primjeti požar, dužan je odmah otkloniti opasnost, odnosno ugasiti požar, ako to može bez opasnosti za sebe ili druge osobe.

Ako radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike, profesionalnu vatrogasnu postrojbu br. tel. **193**, ili Državnu upravu za zaštitu i spašavanje tel. **112**.

Članak 93.

Prije napuštanja radnih prostorija i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- pravodobno procijeniti pravac i brzinu širenja požara,
- isključiti električnu struju,
- zatvoriti dotok gorive tvari ako se radi o zapaljivim tekućinama ili plinovima,
- organizirano izvesti sve osobe iz prostora ugroženog požarom,

- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora,
- izvesti na slobodan prostor sva motorna vozila.

Članak 94.

Odgovorna smjenska osoba za zaštitu od požara, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede uporabe opreme i sredstava za gašenje požara, organizacije gašenja požara, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i slično, te preuzima vođenje akcije gašenja do dolaska profesionalne vatrogasne postrojbe.

Članak 95.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti kod upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i sl. Također preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe. Kao voditelj akcije gašenja požara dužan je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje, te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara. Prilikom akcije gašenja požara na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika. Radi smanjenja šteta mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno polijevanje vode po predmetima i inventaru, te se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni od širenja požara.

Članak 96.

Svi radnici koji se zateknu u neposrednoj blizini požara dužni su na poziv odgovorne osobe za vrijeme gašenja požara pristupiti gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugrožene požarom.

Članak 97.

Nakon završetka akcije gašenja požara zatečena odgovorna osoba za zaštitu od požara, u suradnji s voditeljem akcije gašenja profesionalne vatrogasne postrojbe dužna je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprečavanja ponovne pojave požara,
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći,
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Članak 98.

Upotrijebljenu opremu i sredstva za gašenje požara potrebno je žurno servisirati, te dovesti u ispravno stanje i postaviti na za to određena mjesta.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 99.

U slučaju nesuglasja u provedbi ovog Pravilnika pravo tumačenja ima Dekan kao i odgovorna osoba za zaštitu od požara.

Članak 100.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana nakon objave na oglasnoj ploči i službenoj Internet stranici Fakulteta.

Klasa:003-05/17-02/0012

Ur.broj:2181-204-01-05-17-0001

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči i službenoj Internet stranici Fakulteta dana 17. srpnja 2017. i stupa na snagu dana 25. srpnja 2017. god.

PRILOZI

PRILOG BR. 1.

RASPORED RUČNIH VATROGASNIH APARATA

					Broj vatrogasnih aparata po vrstama				
Gradevina (prostor)	Prostorija	Klasa požara (A, B, C, D)	Požarno opterećenje (GJ/m ²)	Površina prostorije (m ²)					

Voditelj upisnika _____

PRILOG BR. 2.

PLAN I PROGRAM REDOVITIH PREGLEDA RUČNIH VATROGASNIH APARATA

Prostorija i/ili prostor smještaja aparata, vrste aparata i rok pregleda					Činjenice koje se utvrđuju redovitim pregledom			
Prostorija (prostor)	Vrsta aparata	Tvornički broj i god. proizvodnje	Datum pregleda	Pregled izvršio	Uočljivost i dostupnost aparata	Opće stanje aparata	Kompletnost aparata	Stanje plombe zatvarača (odnosno ventila)

Voditelj upisnika _____

PRILOG BR. 3.

UPISNIK PERIODIČNOG PREGLEDA VATROGASNIH APARATA

Prostorija i/ili prostor smještaja aparata	Vrsta aparata	Tvornički broj	Datum pregleda	Pregled izvršio	Zamijenjeni dijelovi aparata i/ili drugi zahvati na aparatu

Voditelj upisnika _____

PRILOG BR. 4.

UPISNIK KONTROLNOG PREGLEDA VATROGASNIH APARATA

Prostorija i/ili prostor smještaja aparata	Vrsta aparata	Tvornički broj	Godina proizvodnje	Datum pregleda	Pregled izvršio	Primjedbe

Voditelj upisnika _____

